

GEMEENTEPENNINGEN. (zogenaamde betaalmunten, ook "TOKENS" genoemd): 1979 - 1983

door Roland VERSLUYS

In de jaren 1979- 80 -81 - 82 - 83 hebben in België: ongeveer 300 gemeenten /steden een "eigen tijdelijke betaalmunt" uitgegeven. Ook andere organisatoren van grote evenementen waren gebaat bij het gebruik van die betaal(munten) penningen(Bell Telephone). Sommige gemeenten werkten samen (Bredene-Middelkerke-Koksijde) ,ook de Provinciën sloegen meerdere penningen. Ook sporten deden er aan mee.(Olympische Spelen).

De prijs die men vroeg was niet min :tussen Frank) en 450 BF (Leuven) Sommige gemaakt van Alcappa; dit is een legering (%), zink (23-24%) en nikkel (12%) ook hotelzilver, nikkelzilver, nieuw zilver of genoemd. Sommige hotel- en restaurantbenodigdheden zijn er in kunnen verzilverd, verguld en nog andere ondergaan zonder problemen. Ook zijn er (Ag) en zelfs in goud (Au). Soms, als men op rommelmarkten een zilveren penning gevonden worden. Merendeels zijn ze in geel of rood verkoperd staal. In brons zijn er: verzilverd en of verguld. Ook geel koper is gebruikt en enkele zijn geslagen met gepolijste stempels.

60 BF(Belgische stukken waren van koper(64-65 soms Berlijns zilver

vervaardigd en bewerkingen geslagen in zilver kenner is, kan er

Een naam hadden ze ook:

Florijn, lovenaar, mallers, torentjes, nila, mannekes, boerinnekes, dufflia, affliegemmer, allekes, dukaten, klodde, leeuwnaar, pistoles, patards, bracenter, westvlaander, stuiver, vlaander, enzovoort... In Wallonië nog vele andere" Franstalige" benamingen.

Omloopwaarden : 1-5-10-25-50-100-250-500 enz.

Momenteel zijn ze niets meer waard en weinigen verzamelen ze. Op rommelmarkten en veilingen zijn er zeer velen te vinden; prijs ongeveer : € 1.

Uit mijn, regionale numismatische verzameling; twee penningen

-Oostende Koninklijke stad (205) 100 stuiver 1982 uitgegeven 1.7 tot 30.9.1982. diameter 35,25mm -gewicht 18,4 gram. alpacca, slagaantal 75.000stuks. Een variante is te vinden = schip met vlag en schip zonder vlag. Verkoopprijs:150 BF.

-West-Vlaanderen (66): Bredene-Middelkerke-Koksijde , 25 Westvlaander 1981.Thema "STRANDGENOEGENS" slagaantal:40.000 stuks,uitgegeven op 11juli en geldig tot 22 augustus 1981.Metaal rood verkoperd staal diameter 30,2 mm gewicht 7,7 gram. Verkocht voor 35 BF.

In een volgende bijdrage meer over de uitvoerder en uitleg over meerdere penningen uit de regio.

TWEE OOSTENDSE SPECIALITEITEN UIT DE PERIODE 1880-1914: van l'Amer d'Ostende tot l'Elixir d'Ostende

door Yves DINGENS

In l'Echo d'Ostende vinden we tussen juni 1881 en maart 1883 geregeld volgende advertentie voor de likeur l'Amer d'Ostende. Het gaat om een bitter alcoholisch drankje op basis van diverse kruiden waarvan de samenstelling uiteraard geheim bleef. Misschien zou de bittere smaak kunnen te danken zijn aan de toevoeging van kina, zoals dit bij de bekende Franse Amer Picon het geval is? (1).

De likeur waarvan de prijs per fles 4 frank en per halve fles 2,5 frank bedroeg (niet zo goedkoop want dit is toen meer dan het dagloon van een industriearbeider), was verkrijgbaar bij Patisserie R. Broekaert-De Busschere, helling van de Vlaanderenstraat te Oostende. Waar het goedje precies werd vervaardigd (ter plaatse of niet) is niet geheel duidelijk. Deze drank werd voorgesteld als een passend souvenir of geschenk voor de toerist die Oostende bezocht en getuigt dus van de internationale uitstraling die onze badstad genoot op het einde van de negentiende eeuw. Na maart 1883 vinden wij deze publiciteit evenwel niet meer terug. Mogelijks is men dan gestopt met de fabricatie? Gebeurde dit misschien wegens onvoldoende succes? Wij kunnen alleen maar gissen.

Wel is het zo dat vanaf juni 1883 en tot oktober 1883 Patisserie Kick en Broeckaert, Vlaanderenstraat 34, de Elixir d'Ostende aanbiedt, waarvan zij dephoudster is. Gaat het hier om een nieuw product of is het bestaande alleen van naam veranderd? Men kan het zich afvragen als men de afbeeldingen van flessen in de respectievelijke publiciteit bekijkt: ze zien er gelijkaardig uit, misschien was dit ook het geval met de inhoud?

Precies tien jaar later verschijnt in de kranten alweer publiciteit voor l'Elixir d'Ostende, dan in depot bij Then Bergh's Wine Store, Galerie Léopold II (d.i. de huidige James Ensorgalerij). Dit drankje wint trouwens enkele jaren later verscheidene prijzen: een gouden medaille op de Tentoonstelling van Brussel in 1897 en twee erediploma's in Lyon 1898 en Leuven 1898, en op de Wereldtentoonstelling 1900 te Parijs waar het Elixir bekroond werd met de gouden medaille in klasse 61 (sirops, liqueurs, etc.) (2). Het Elixir wordt dan geproduceerd door de stoomstokerij Ch. Cambier-Decombel (3). Later associeert Charles Cambier zich met Paul Courtot (tevens Peugeot-vertegenwoordiger in Oostende). De stokerij was gevestigd in de Romestraat nr. 52 (thans Banketbakkerij De Korenbloem), de burelen van de firma waren in de Jozef II-straat nr. 9 waar ook allerhande wijnen en geestrijke dranken konden worden gekocht (4).

Na het gebruikelijk onderzoek de commodo et incommodo (28 mei tot 11 juni 1898) voor de exploitatie van een stoomketel, werd het nieuwe bedrijf in het najaar van 1898 in gebruik genomen (5). Ter gelegenheid van de reclamestoet van Halfvasten op 17 maart 1901 schonken de heren